

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

VASÁRNAP, 1932, SZEPTEMBER 18.
TIMISOARA—TEMESVÁR, VIII. ÉVF. 212. SZÁM.

FŐZÉRKEZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DR.

Évforduló

Egy kép, mely mintha tizennyolc esz-
ádóval ezelőtt rögzítődött volna a fo-
tografus lemezére, tünt elém egy német
loban: Feldmarsall von Hindenburg el-
ő a diszbeöltözött, remek szálas légé-
kből álló zászlóórség előtt és a disz-
szad üdvözlését magasraemelt bottal
gadjá. A porosz katonai szellem örök-
tét hirdeti ez a kis kép, amelyet most
tek fel egy acélszakos tisztelgés al-
mából. És ennek az embernek, ennek
katonának tapsol ma a pacifista közép-
erre az öreg emberre tajtékzik az
ymás keblére borult szélsőjobb és
sősöbál.

Istenem, milyen másnak is képzeltek
azok az emberek 1932 őszét, akik ép-
tizennégy év előtt borzongva olvas-
k a lapok rendkívüli kiadásaiban, hogy
bolgár front összeomlott, az ántant
lgárián, Szerbián, Albánián át marsol
magyar határ felé. A Dunaparti gót-
otában még Fiume felett marakodtak
rövidlátók, amikor Franchet d'Espèy
már Belgrád felé indult, Ferdinánd
Szófiában csomagolt, Vilmos pedig
ssenben, Krupp hatvanezer munkása
tt rázza öklét és hirdette, hogy kitar-
nk az utolsó emberig. A nap ugyan-
y süttött akkor is, mint ma, a nyugati
nton sok-sok nap végzetelvet adtak
jelentéseket, hogy a helyzet változat-
s, s lent, Olaszországban gépfegyver-
zettel akartak rohamra kergetni lanka-
ő csukaszürkéket. Nem a bolgár
nt vetett véget a háborúnak, sem az
erikái nyomás, hanem a megszárlás-
való iszonyodás, a családi tüzhely
lege utáni vágy fordította meg a
yverek élet. Az asszony, gyerek egy-
halványodó képe törte meg rohamok
jét és az olasz sziklák közül rózsá-
nű kártyákon ígéretek jöttek. Négy
előtt császári szó ígérte, mire lehu-
lak a levelek, visszatérnek ők is, az
utóítélékek. Négy év múlása után,
ikor lehullottak az első levelek, visz-
tértek, de leveleikkel koronák is por-
hullottak...

Száznyolcvanezer ember marsol teljes
yverzetben és egy egész világ béke-
rető polgárai tapsolnak nekik. A bé-
mentették meg ezek a katonák, s
tét int az elnök marsallbotja is. Csak
amikor évfordulója van annak a
onak, mely a világ új arculatát adta,
ernyés mosollyal nézzük ezeket a
eket. Még erősen fölünkben van az
rudörgés távoli moraja, s a láthatár
in ott piroslik egy új viadal esetle-
sége. Akkor ismét ezek indulnak el
osan, virágosan s lesznek őszi napok,
ikor belül valami vétót kiált. Csak-
y addigra már kevesen lesznek, akik
zatérnek, mire lehullanak a leve-
(cs. k. s.)

Beterjesztették a konverziós módosítást a parlamentnek, amely előtt a Magyar Párt a nyugdíjasok érdekeit védte, a gazdasági szövetség a magyar bankokat támadta

A kamara tegnap délutáni ülésén
Mirto közlekedésügyi miniszter vála-
szolt L u p u Miklós dr. előző napi felszó-
lására az Ardealul nevű hajó megvásár-
lása ügyében. Lupu azt mondotta, hogy
háromezeröttszáz angol fontot sem adna
azért a hajóért, amelyért a kormány
huszonhatezer fontot fizetett. Megáll-
pítja a miniszter, hogy Lupu nyilván-
valóan félre hagyta magát vezetni. Fur-
csának találja, hogy ilyen felületesen
szerzett adatokkal jön a kamara elé

Lupu, aki ma-holnap már jogszerinti
szenátor lesz.

L u p u Miklós: Két hónap mulva már
megérem ezt a jogot, de akkorára önök
már megbuktak és parlamentjüket fel-
oszlatták. Megnyugtathatom a miniszter
urat, hogy engem jól informáltak, de
öt informáltak rosszul azok, a
kiknek ez érdekében állott és a
kiknek nem volt inyére, hogy
ezt az ügyet a parlament elé
hoztam.

mokrata törvényjavaslatot terjeszt be,
hogy a vasuti munkáspénztár igazgató-
ságában a munkások képviselői is fog-
laljanak helyet.

Mirto közlekedési miniszter állott
föl azután és a következő bejelentést
tette:

A többség viharos tapsa közt

— Képviselő urak! Ezennel van sze-
rencsém beterjeszteni a konvertálási
törvény módosító javaslatát.

A kormányt az a meggyőződés
vezeti, hogy ezzel a javaslattal
használ a nagy terhek alatt
nyögő mezőgazdáknak, de egy-
ben ügyel a hitelezők jogos ér-
dekeire is.

A javaslat részletes megokolását majd
akkor adom elő, ha a javaslat a bizott-
ságtól visszajön. Mirto ezzel a többségi
képviselők viharos tapsa között a javas-
latot letette Pop-Cicio elnök elé az asz-
talra.

Az államvasutak ügyeibe nincs beleszólás

Argetoianu kérte, hogy a javas-
lat bizottsági tárgyalását csak hétfőn
kezdjék meg.

Mirto ehhez hozzájárul. A javaslat
tartalma különben változatlanul olyan
maradt, amint azt már ismertettük.

C u z a György volt a tegnap délutáni
ülés utolsó szónoka. Kéri a kormányt,
dolgozzon ki és nyujtson be törvényja-
vaslatot az államvasutak autonómiájá-
nak sürgős megváltoztatására. A jelen-
legi autonómia mellett a kormánynak
nincsen kellő beleszólása az államvasu-
tak ügyeibe és így ellenőrzést sem tud
olyan mértékben gyakorolni mint arra
szükség volna. A mai rendszer mellett
volt lehetséges, hogy a panamák a vasu-
tnál annyira elharapóztak.

FELTÁMAD A TITKOS DIPLOMA- CIA. A Népszövetség főtítkári hivata- lához közelálló körökből nyert értesülés szerint a szeptemberi ülészekabban újból feltámad majd a titkos diplomácia, amennyiben a nyilvános ülésekkel szem- ben ismét a bizalmas jellegű ülések lesz- nek tulsúlyban. Ezekben a bizalmas tár- gyalásokon elsősorban a nemzetközi kérdéseket és főleg a német fegyverke- zéssel összefüggésben levő kérdéseket vitatják meg.

Mennyit ér a panamaszagu hajó?

Mirto közlekedésügyi miniszter ki-
jelenti, hogy hajlandó az egész hajó-
vásárlási ügyet, amely nem függ össze
a haditengerészet ügyével, parlamenti
bizottság elé terjeszteni és beleegyezik
abba is, hogy ennek

a bizottságnak Lupu legyen az
elnöke, sőt még arra is fölkeri,
hogy a bizottság tagjait is ő vá-
logassa össze.

Lupu ismétli, hogy a minisztert vezet-
ték félre és nem őt és kijelenti, hogy a
bizottság ezt be is fogja igazolni. A ma-
ga részéről megnyugtatta a minisztert,
hogy sohasem hoz semmit előkészület-
lenül a parlament elé, hanem az adato-

kat, amelyeket rendelkezésére bocsáta-
nak, előbb alaposan megrostálja.

Andrescu nemzeti parasztpárti
rámutat arra, hogy a falusi lakosság
rossz egészségi viszonyainak egyik oka
az is, hogy a falvakban a házak egész-
ségtelenek, levegőtlenek és sötétek. Kéri,
hogy

a kormány ingyen bocsásson
megfelelő építési terveket ren-
delkezésre a községek lakó-
ságának.

Ghimboeanu nemzeti parasztpárti
a kiskülföldi megyei tisztviselők
hátralekos fizetéseinek kiutalását sür-
geti.

Magyar képviselő a nyugdíjasok jogaiért

Sulyok István dr. magyarpárti kép-
viselő a nyugdíjasok panaszait teszi
szóvá.

A nyugdíjasok hét-tíz hónapi
nyugdíjukat követelik és a leg-
nagyobb nyomorban vannak.

A magyarpárti képviselők Erdély és a
Bánság minden részéből ezrével kapják
a leveleket, amelyekben a nyugdíjasok
panaszokdnak nyugdíjaik elmaradása
miatt. Vannak esetek, hogy a magyar
nyugdíjasokat még akkor sem fizetik ki

némely pénzügyigazgatóságnál, amikor
pedig a nyugdíjak kiutalása már meg-
történt.

A magyar nyugdíjasoknál min-
dig találnak valami alaki kifö-
gást, amelynek alapján azok
nyugdíjaikat visszatartják.

Kéri a kormányt, vizsgálta meg eze-
ket az eseteket és intézkedjék, hogy a
nyugdíjasok megkapják járandóságai-
kat.

Hátba támad a gazdasági szövetség

Réthly Imre dr. a magyar gazdasági
szövetség tagja a csiki magánjavak
ügyét teszi szóvá. Feltétlenül szükséges,
hogy a kormány az ottani lakosságnak
visszaadja érdeit. Addig is, amíg ez meg-
történhetik, adjanak nekik az állami
tartálékföldből. Azután arról beszél,
hogy

az erdélyi bankok, elsősorban
azok, amelyek a bankszindikátus
kebelébe tartoznak, a betéte-
seknek nem fizetik vissza a be-
tétüket.

A vezetők gondoskodtak róla, hogy a
maguk pénzeit idejekorán kivégyék
bankjaikból, a szegény betétes ellenben
hiába kopogtat a bank pénztárának ab-
lakán. Az erdélyi magyar bank szindi-
kátus tagjai közül mindössze tizenhét
van, amelyek a betéteket ma is vissza-
fizeti még.

Steleescu vasgárdista sürgeti a vá-
laszt minapi felszólalására, amelyben
rámutatott arra, hogy Argetoianu
bukása előtt különböző alapokból husz
millió leit vett el. Vizsgálatot kér.

Radaceanu Lotár dr. szociálde-

Állami analfabétanevelés

a Besseneytelepen, ahol csaknem háromszáz magyar és német gyermek iskola nélkül marad, mert nincs pénz a tanítók fizetésére

A Besseney-telep Temesvár közvetlen szomszédságában fekszik, közigazgatásilag pedig Kisodához tartozik. Nagyon sok kisebbségi család lakik ott, azonban a kisebbségi gyermekek részére még nincsen iskola.

A telepen százhetven magyar, százkilenc német és negyvenkét román nemzetiségű iskolaköteles gyermek van.

A kisebbségi családok már néhány év előtt nyilvánították azt az óhajtásukat, hogy gyermekeik részére létesítsenek magyar s német oktatási nyelvvel tagozatokat. Akkor az iskolai hatóságtól azt a választ kapták, hogy járassák gyermekeiket egyelőre a kisodai állami elemi iskola magyar és német tagozataiba, közben pedig építsenek megfelelő iskolaházat.

A Besseney-telep lakossága két esztendő előtt nekilátott az építkezésnek és ezen a nyáron az új iskolaépület elkészült. Szép, modern épület, két nagy, világos, levegős tanteremmel, igazgatói lakással és mellékhelyiségekkel.

Az egyik tanterembe a román tannyelvű elemi iskola már be is költözött és a tanítás az új tanévben már ott kezdődött meg.

A telep kisebbségi szülői most elérkezettnek látták az időt, hogy újabb lépést tegyenek a magyar és német tagozat felállítására. Elmentek küldöttségbe Iltescu Dániel tanfelügyelőhöz, aki megértéssel fogadta a kérést, azt teljesen méltányosnak ismerte el, azonban legnagyobb sajnálatára kijelentette, hogy a dolognak mégis van egy nagy akadálya, mert a két tanító fizetésére nincsen fedezet.

A két kisebbségi tagozat részére két tanító szükséges, azonban a költségvetés ezt nem bírja el.

A Besseney-telepi kisebbségi szülők erre kényszerültek, hogy gyermekeiket újból a kisodai elemi iskola magyar és német tagozataiba irassák be. Azonban ott nagy családás érte őket. Az iskola ugyanis kisodai és újkisodai gyermekekkel már annyira megtelt, hogy a Besseney-telepről csak igen mérsékelt számban tudtak tanulókat befogadni. A helyzet most az, hogy a Besseney-telepen van szép új iskola egy üresen álló

nagy tanteremmel, de

a legtöbb Besseney-telepi magyar és német iskolaköteles gyermek mégis kénytelen akaratára ellenére iskolakerülővé lenni, mert viszont Kisodán az elemi iskolában nincsen számára hely.

Igy nevelik az analfabétákat.

A helyzeten azonban változtatni kell.

A Magyar Párt és a sváb népközösség álljon a sarkára és tegyen meg mindent a Besseney-telepi magyar és német elemi iskolai tagozatok megnyitása érdekében. Mozgassák meg ennek érdekében a

magyar és sváb parlamenti tagokat is. Az iskolának meg kell nyitni! Hogy a két tanító fizetését honnan veszik?

Vegyék egyelőre abból a tizen-négy százalékból, amely iskolai célokra a Besseney-telepnek a községi adóból jár.

Jövőre pedig állítsák be a vármegyei iskolaszék költségvetésébe. A Besseney-telepi magyar és német gyermekek nem maradhatnak iskola nélkül. A hatóságok kötelessége ezt az iskolát felállítani. És a hatóságok kötelessége az is, hogy a szükséges pénzbeli fedezetről gondoskodjanak. Még pedig minél sürgősebben!

Kubán Endre.

A franciák megengedik a fegyverkezést, de várjanak — tíz évig

A londoni Daily Herald arról értesül, hogy Macdonald angol miniszterelnök a német-francia ellentét kiegyenlítésére azt ajánlja, hogy a hatalmak először külön értekezletet tartsanak, amelyen a német követeléseket foglalkoznak majd. Macdonald ezen javaslata ellen azonban Franciaország tiltakozott. Ekkor jutottak arra a gondolatra, hogy a német követelésekről és általában az egész németországi problémáról Genfben magántanácskozások keretében cseréljenek eszmét.

A Morningpost című angol lap foglalkozik Simon londoni külügyminiszternek a német-francia konferencia meg-

valósítását célzó javaslatával és ezzel kapcsolatban azt írja, hogy Simon szerint a békeszerződésnek azt a pontját, amely Németország fegyverkezését korlátozza, törölni kellene. Simon ezt a javaslatát még világosabban úgy fejezi ki, hogy Németországnak engedjék meg ugyanolyan mértékben a fegyverkezést, mint a többi országnak. A németeknek lehessen ugyanannyi fegyverük, mint más országoknak. A javaslat szerint azonban másrészt Németország kötelezné magát arra, hogy ezzel az engedéllyel nem él mindaddig, amíg a hatalmak az általános leszerelést végre nem hajtják, vagyis körülbelül tíz évig.

A sok maszlag után jött egy jobb film és mindjárt felemelték a helyárait a Capitolban

Kaptuk a következő sorokat állításaink igazolására:

Igen tisztelt Főszerkesztő Ur! Az egyik helybeli napilap mai számában a városi Capitol mozgóknak következő hirdetése van: Der grösste Schlager der Herbstsaison, Liebeskommando! Erhöhte Preise. Többször elolvastam a hirdetést, azonban sehogysem tudtam megérteni, hogy miért emelték fel ezen filmnél a helyárait. Azt hittem, hogy tévedésről van szó, miután a helyárait csak olyan alkalmakkor szokták felemelni, ha a filmen kívül másféle attrakció is van. Felhívtam a Capitol mozgókat, ahol azt a felvilágosítást adták, hogy igenis felemelték a helyárait jegyenként 5 leiel, mert egy nagyon jó filmről van szó és ez a nagyon jó film sok pénzbe került. Megengedem azt, hogy sokba került a film, de ez még nem jogosíthatja fel a városi mozgó vezetőségét arra, hogy a mai viszonyok mellett 5 leiel emeljék fel a jegyek árát azért, mert végre egy

jó filmethoztak. Azt hiszem, nem kell külön hangsúlyoznom, hogy a nyáron, amikor azt a sok reprimt s különféle maszlagot kellett végignézni, nem jutott eszébe a városnak a jegyek árát leszállítani, holott azok a filmek, amiket egyesek kivételével a nyári idényben láttunk, egyik sem ért meg még 5 leit sem. A bucaresti mozgóknak, eltekintve attól, hogy a legjobb filmeket kapja a közönség, a filmen és hirdadón kívül még egy rövid filmet is adnak és még sem emelik fel az árakat, azonkívül a dr. Mioia-regim alatt sem történt meg az, hogy jó filmeket felemelt árak mellett adjanak, pedig akkoriban tényleg csak jó filmet láttunk a Capitolban. Így tehát teljesen joggal van az, hogy a mai filmnél az árakat felemelték. Nagyon kérem igen tisztelt főszerkesztő urat, hogy fenti sorokat több mozilátogató nevében b. lapjában leközzölni sziveskedjék, amiért fogadja hálás köszönetünket.

K—ch.

Nemzetiség, katolicizmus és a Banater Deutsche Zeitung

A sváb-katolikus Banater Deutsche Zeitung sanda szemmel a fájdalomtörő könnyeit ontja a nagyváradi katolikus nap nagy erkölcsi sikere fölött és ennek felekezeti jellegét azzal szerezni megtorpedózni, hogy az a Katolikus Népszövetség keretében nem annyira katolikus, mint inkább magyar. Ingresszus volt. Beismeri, hogy a népszövetség bánsági megszervezését a sváb politikai vezeték akadályozták meg annak idején. Ez a beismerés egyben a gyarazata annak, hogy a Katolikus Népszövetség mai összetételében maradjon a sváb lakosság alatt elsősorban a magyar hívőket. Azért, mert tagjai Erdélyből rekrutálódnak és ezek kilencvenkilenc százalékban magyar nemzetiségűek. Sem a magyar, sem pedig a katolikus nemzetiség nem von le semmit a katolikus jellegből s ezért érthetetlen a sváb-rehányás, hogy mit keresett ott a Katolikus Munkásegylet, amely pedig a tavalyi támogatást a sváb lakosság részéről is „Pacha püspök felhívásának köszönheti”. Nem mondja, de érezteti, hogy sem a temesvári püspöknek, sem a Katolikus Munkásegyletnek nem volt ott semmi keresnivalója. Mert a Katolikus Népszövetség erdélyi híveinek kiegészítésére a magyar jelleg dobogó lett ki. Ezt azután már nemcsak érezteti, hanem nyílt felszólításban juttat kifejezésre, hogy mintegy retorzió felelőben a svábok ne támogassák a Katolikus Munkásegyletet és ha van felesleges pénzük, úgy adják azt a különbséget a sváb kulturális intézményeknek, nővéreket és iskoláknak. Mert a munkásegylet is képviseltetni merete magát nagyváradi katolikus napon és maradványok sváb szegények is. Minthát a Katolikus Munkásegylet b. amikor különbséget tett volna a segítésre szoruló között aszerint, hogy a magyarok-e, vagy németek. Sőt elárthatjuk a Banater Deutsche Zeitung a nagy titkot, ahol segélyre szoruló nemoruságot látott a munkásegylet nemcsak a nemzetiséget nem nézte, hanem a keresztlevelet sem kérte. Amikor azt az igazi katolikus keresztény szellem előírja és megköveteli. Amelytől a katolikus államnak a nemzetiségi heccelés. Amit a sváb-katolikus Banater Deutsche Zeitung sem tévesztene szem elől, ha sokszor hangoztatott jelszavára megfelelően lépten-nyomon meg nem felelnek erről a keresztény szellemtől. Mert katolicizmus és nemzetiség téves fogalmak.

Beliügyi vezérfelügyelő Temesvárott. Tegnap Temesvárra érkezett Miloteanu belügyminiszteriumi közgazgatási vezérfelügyelő. A vezérfelügyelő előbb Baran Koriolán dr. vármegyei prefektussal tárgyalt, majd résztvett a Jonescu Gyula dr. székely prefektus elnökleletén megtartott közgazgatási értekezleten. Miloteanu vezérfelügyelő ismertette a járási vezér előtt az új közgazgatási törvényt és annak alkalmazására vonatkozólag részletes magyarázatot adott.

Képektervezés gyári árban!

Neves művészek
állandó modern képművelés

Bergenthal

Belváros, Hunyadi-utca 3.
Blondei és ovál keretek
gyári árban.

Tivoli mozi

Mától kezdve egy csodálatos
vigjáték bemutatója

„Legényélet kutyaélet”

Főszerepekben: **Sigfried Arnold, Nagy Kató, Adele Samrock**
Journal: Sud-Est.
Előadások: 5, 7, 9 órákor.

Monopol: Vértes-film, Brassó.
Vasárnap 11 és 3 órákor matiné.

Borzalmas gyilkosság Herkulesfürdőn

Éjszecsapásokkal álmában megölték Eberle kereskedőt, feleségét pedig halálosan megsebesítették — Egy regáti leány és két férfi a tettesek, akiknek sikerült elmenekülni — A rablásban megzavarták őket — Az orsovai közjegyző autóján sietett üldözésükre, de eredménytelenül — A hegyekben bujkálnak

Herkulesfürdőn bestiális kegyetlenéggel elkövetett rablógyilkosság történt, amelynek Eberle Keresztély, a jánságban jólismert kereskedő és felesége estek áldozatul. Eberle Herkulesfürdő legnagyobb áruházának tulajdososa és tekintélyes bányási családból származik. Az ötvenöt éves kereskedő szívű, kedélyes ember volt, aki közszerteleg ismerten. Borzalmas halála azért nemcsak Herkulesfürdőn és környékén, hanem Temesvárott és a Bánágyban is őszinte részvétet és megdöbbenést váltott ki. Fokozza a tragédiát az a körülmény, hogy Eberle Keresztély, Leichenberg fürdőhelyen eltöltött hosszabb gyógykezelés után csak két nap előtt tért vissza Herkulesfürdőre és már az első éjszakán ismeretlen tettesek meggyilkolták.

Eberle Keresztély tegnapelőtt még emesvárot lakó sógoránál tartózkodott és innen indult Herkulesfürdőre, a városa az elmúlt éjszaka tizenegy órakor kezdett meg. A kereskedő a villa földszinti részében lakott, míg a félemeleten lévő szobákat fürdővendégek bérelték. Gyilkosságot a herkulesfürdői játékasztinó bérlője, egy Léwy nevű férfi fedezte fel, aki éjszaka egy órakor tért vissza az Eberle-villában levő szobájába. Mikor szobájában viláosság lett, hirtelen rohanó lábak okozta zajra figyelt fel. A zaj a folyosó felől hallatszott és tekintve

két rohanó férfialakot látott eltűnni szomszédjának, egy Dumitrescu nevű román leány szobájának ajtaja mögött. Szokatlan látványra kilépett a folyosóra és akkor megdöbbenéssel észlelte, hogy az alsó helyiségekből hörgés hallatszik. Rémülten lerohant a földszintre, de még a lépcsőn találkozott Szilágyi orsovai üzletvezetővel, akinek szintén feltűnt a hörgésszerű zaj. Amint egy pillanatra csendesen figyeltek, a Dumitrescu nevű leány szobájának ajtaján csattant a zár. A fiatal emberek beartak maguk mögött az ajtót. Léwy Szilágyi akkor az utcára siettek és még látták, hogy

a fiatal emberek a szoba ablakán keresztül kiugranak az utcára és futva eltűnnek a villát körülvevő fák között.

Léwy és Szilágyi akkor az Eberle lakás előszobájának az ablakához léptek és tekintettek a szobába, ahol vérfa-nyasztó látvány fogadta őket.

Eberle Keresztély összeroncsolt koponyával hatalmas vértócsában mozdulatlanul az ágyban feküdt. A másik ágyban feküdt a felesége szintén összezúzott koponyával és mozdulatlanul.

Az első pillanatban mindkettőjüket határozták vélték. Kiáltásaikra elősiettek a villa lakói, orvosokat hívtak, ők pedig gyilkos férfiakat vették üldözésbe, de eredménytelenül, mert azok már elmenekültek a villa közeléből.

Az orvosok és a szomszédok ezalatt hatoltak a hálószobába. Az orvosok

Eberle Keresztélynél már csak a beállandott halált konstatálhatták.

A kereskedő feleségénél Pártos dr., Cismarescu dr. és Irimescu dr. orvosok megállapították, hogy még él és intézkedésükre a súlyosan sebesült uriaszonyt a turnszeverini kórházba szállították.

A gyilkosságról a csendőrséget is értesítették, amely megkezdte a nyomozást és a villa lakóinak kihallgatását. A megállapítások szerint a gyilkosok rablási szándékkal hatoltak be a hálószobába, mert a házaspár megölése után hoz-

A gyilkosok a hegyek közé menekültek

A gyilkosság felfedezése után az első pillanatban az a gyanu merült fel, hogy a tettesek autóval menekültek el. Rövidesen azonban autó érkezett az állomás felől és a soffőr a kérdezősködésre kijelentette, hogy

utközben két férfit látott erős iramban az állomás felé rohanni. A nyom alapján a fürdőhelyen tartózkodó Pascu István dr. orsovai közjegyző gépkocsiján indult üldözésükre és Orsovaig kutatott utánuk, de eredménytelenül.

Kézrekerítésükre különben a csendőrség megtette a szükséges intézkedéseket és a nyomozásba nemcsak a környék csendőrsége, hanem a karánsebesi és az orsovai rendőrség is bekapcsolódott. Valószínűnek tartják, hogy a

záfogtak a villa kifosztásához, amiben azonban Léwy váratlan hazatérése megakadályozta őket.

Eberle Keresztélyt és feleségét álmukban lephették meg a gyilkosok, akik a Dumitrescu nevű leány segítségével hatoltak be a villába. Dumitrescu egy hét előtt bérelt szobát a villában.

Két nap előtt két fiatal ember csatlakozott hozzá és ettől kezdve mindenütt hármasan mutatkoztak.

A borzalmas bűntény után ez a Dumitrescu nevű leány a férfiakkal együtt eltűnt Herkulesfürdőről.

gyilkosok a hegyeken át igyekeznek a regátra.

A gyilkosság óriási megdöbbenést keltett Herkulesfürdőn és a büntény hatása alatt a vendégek tömegesen távoznak a fürdőhelyről.

Eberle Keresztély halálát súlyosan sebesült feleségén, született Kulik Viktorián kívül, leánya Margit, férjzett Hugó Ágostonné, fia Vilmos, aki a temesvári első tüzérezrednél katonáskodik és csak az ezred visszatérése után, tegnap délután értesült apja tragikus haláláról, veje Hugó Ágoston magán-tisztviselő, sógora Gerda Novics Jenő nyugalmazott Resica-főfelügyelő, aki Temesvárott él, öccse Eberle Ádám tekintélyen lieblingi gazdálkodó, sógora Vitéz János a nadrági vasművek főfelügyelője, unokája és kiterjedt rokonság gyászolja.

Németország fűtyül a konferenciákra és új nagy csatahajót épít

A berlini Deutsche Allgemeine Zeitung legújabb száma szenzációs hírt közöl, amely a német fegyverkezés első lépésének is tekinthető. A lap ugyanis azt írja, hogy a leszerelési konferencia nem járt gyakorlati eredménnyel és mivel ez most már kétségtelen, ennél fogva a német birodalmi kormány a hajógyárnak megrendelést adott a C. típusú páncéloskiképzésére ellen.

Az új cirkáló építése október elsején kezdődik és négy évig tart. A hadihajó építésének költségeit még annak idején a Brüning-kormány állította be a költségvetésbe. A cirkálóknak ezidő szerint való megrendelése formális tüntetést jelent a leszerelési konferencia lassu tempója és eddigi

A varjasi csendőrőrmester zsarolási hadjárata egy zsák liszt miatt

Egyes csendőrőrmesterek basáskodásáról nyújt képet az alábbi eset, amely Varjas községben történt. Néhány nap előtt délen Wambach János varjasi lisztkereskedő üzlete előtt megállott egy szekér, amelyen a lovrini malomból hoztak lisztet. Azonban még nem kezdhették meg a liszt lerakását, amikor csendőrök, községi rendőrök és községi bíró társaságában feltűnt a varjasi csendőrőrmester és a kocsihoz lépve felszólította a kocsiost, hogy mutassa be az adónyugtáját. A kocsios eleget tett a csendőrőrmester parancsának és nyugtával igazolta, hogy adókötelezettségének eleget tett. A csendőrőrmester azután a társaságával betért az üzletbe és

az iparendély, valamint a kereskedelem üzéséhez szükséges többi iratok bemutatását követelte a tulajdonostól. Az iratok legnagyobb részben voltak, de az őrmester mégis kijelentette, hogy különböző szabálytalanságoknak jött a nyomára és elrendelte az üzlet bezárását. Ez ellen Wambach erőlesen tiltakozott és felszólította a jelenlevő községi bírót, Luchin Dusánt, hogy védje meg az erőszakosság ellen, majd kijelentette, hogy az üzlet bezárásából származó összes károkat a községi bírót teszi felelőssé. Mindez nem használt, az üzletet be kellett zárni és csak délután hat órakor nyithatta ki újra, amikor a csendőrőrmesternek — felszólításra — egy zsák

Férfiszövetek:

a legolcsóbbtól a legfinomabb angol minőségig

DORNHELM JENŐ

Börze-utca

nagykereskedő detailsztályában eredeti engros árak mellett detailsztában is vásárolhatók.

lisztet szállított a lakására. Az egész ellenőrzés tehát — mint kiderült — csak zsarolási hadjárat volt az őrmester részéről. A varjasi kereskedő azonban nem hagyta ennyiben az ügyet, hanem feljelentést tett a csendőrőrmester ellen a temesvári csendőrpáncsnokságon, egyben pedig a prefektúra tudomására hozta a községi bíró eljárását, aki a kereskedő megvédelmezése helyett végignézte a csendőrőrmester erőszakoskodását.

A magasugrás mint német harci eszköz — a franciák szemében

A francia sajtó nagy része a felháborodás hangján foglalkozik a legutóbbi németországi szükségrendelettel, amely birodalmi felügyelőséget létesít a német ifjuság fokozottabb és fegyvermeztebb kiképzésére. A párisi lapok szerint az ifjuság a különböző sportszervezetek keretében két-három év múlva annyira képzett lesz a katonai fegyelem terén, hogy egy-két millió katonailag kiképzett embere lesz. A Petit Parisien szerint a francia külügyminiszterium a német ifjuság részére sportszervezetek nagyobb számban való létesítését a versaillesi szerződés megsértésének látja, mert megállapítást nyert az, hogy az ifjuság kiképzését tényleges és volt katonatisztekre bizzák.

Feicska a türelmes temesvári közönség bosszantásáca

A híres Valcovici-féle időszámítással kapcsolatban a városi villamosvasut igazgatósága nehéz szívvel a kocsik éjszakai járását egy órával meghosszabbította és a villamosforgalom — igen helyesen — éjszaka egy óráig állott a közönség rendelkezésére. Három nap előtt ez a közérdekű rend, minden előzetes értesítés és minden utólagos bejelentés mellőzésével megváltozott olyképpen, hogy a villamoskocsik ismét csak éjfélig közlekednek. A közönséget természetesen felesleges volt erre figyelmeztetni, elvégre a publikum azért van, hogy a villamos megéljen. De mégis történt figyelmeztetés. Tegnap éjjel negyed egy óra tájban a mozi előtt józsefvárosi kocsira váró türelmes polgárnak azt kiáltotta a Józsefvárosból a Gyárvaros felé hazasiető kocsikalkauza:

— Hiába vár, több kocsi a Józsefvárosba már nem megy!

HALÁLRA ÍTÉLTÉK, MERT MEGMERGEZTE SZERETŐJÉT. Beuthenből jelentik, hogy a német esküdtbírószék halálra ítélte Springer mezőőrt, aki mérgezett csokoládéval elpusztított egy aszszonyt, hogy ilyformán a tartásdíj fizetése alól szabaduljon. A halálos ítéletet külön bíróság hozta és a törvény értelmében az ítéletet huszonnégy órán belül végre kell hajtani, ha csak kegyelemben nem részesül az elvetemült gyilkos. Ezáltal kegyelemre nincs kilátás.

Déli
HírlapSzerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY TÉR
4. SZÁM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Havonta 70, negyedévre 200, félévre
380, évente 750 lei. — Külföldre:
havonta 100, negyedévre 290, félévre
560, évente 1110 lei, vagy egyenlő
értékű valuta. — Nyugdíjasok ha-
vonta 60, negyedévre 160, félévre
300, évente 600 leit fizetnek.

Telefon:

2-52 este 10 óra után 14-69
vagy 2-42.A szerkesztésért és kiadásért a
főszerkesztő felel.A „Temesvarer Zeitung” nyomda
nyomása.

Deromboltatja

A spanyol kormány a volt király kedven-
lakóhelyét, az Asturia-palotát és ez-
által ötszáz munkanélkülit foglalkoztat.
Önkéntelenül is felvetődik a gondolat:
nem lehetne a munkanélkülieket esetleg
más közmunkánál foglalkoztatni, vagy
talán a kormánynak a bosszún tulmenő
tervei lennének az Asturia-palotával?
Mert kár lenne, nagy kár a spanyol fény-
kor, a világbiro imperium művészetének
csodás dokumentumát csak azért lerontani,
mert Alfonznak kedvelt tartózkodási
helye volt. Az orosz szovjetnek
több oka volt uralkodójára haragudni,
mint a polgári spanyol republikának,
mégis meghagyta épségben, sőt mu-
zeumnak rendezte be a volt cári lakó-
helyeket. Korszakok kifejezői ezek a pa-
loták, a tökéletesre és a művészi szépre
való törekvések egyes periódusairól be-
szélnék. Bűn lenne a tulpazar Versailles
lerombolása, vagy a kardesőrtető Pots-
dam bűnhődése császári gazdájáért. Há-
boru alatt a kulturvilág fájdalommal
regisztrálta a reimsi dom bombázását.
Borzalmas vesztesége volt az emberi
műveltségnek az alexandriai Serapeon
feldúlása. Egy örült hírnevet akart sze-
rezní magának és felgyújtotta Ephesus-
ban Diana templomát. Mind sötét pont-
jai ezek az emberi művelődés történeté-
nek. Most a spanyol kormány elhatáro-
zását tudatja egy hír. Valamikor Spa-
nyolország a Föld leghatalmasabb gyar-
matbirodalma volt. Ez a gigászi ország
tobzódott a jólétben és ennek az óriási
birodalomnak véget vetett a történelmi
fejlődés, amely reakciókat nem tűr meg
és örökébe a józan angolszászokat ül-
tette. A hajdani fényt már csak néhány
palota, templom és vár hirdette Hispá-
niában, ahol már ezer évvel ezelőtt is
egyetemek katedráiról szóltak meg a tu-
dás Salamanca, Cordova és Toledo váro-
sokban. Egy ilyen öreg palotát itélt most
halálra Spanyolország kormánya. Spa-
nyolország trónörököse Asturia hercege
címet viseli. Az Asturia-palotában a
mindenkori trónörökös lakik. Alfonz fia-
tal éveinek sok színes emléke fűződik
tehát ehhez az öreg palotához, amely
felett már megkondult a lélekharang.
Nemsokára szorgos munkások hord-
ják szét köveit és helyére parkot létesít
Madrid városa. Kis proligyerekek lár-
mája veri fel azt a vidéket, ahol egy
világbirodalom bitorban született első-
szülöttjét készítették elő csöndben, távol
a mindennapok zajától, valami babonás
felülemelkedésben az uralkodás mű-
vészetére. Az idő rohan és lassan eltűnik
a spanyol fénykor utolsó jele is, de ké-
pes lesz-e az új világ olyan művészi
tökéletes alkotásokra, mint a nagy hődi-
tók kora?

* Legdrágábban veszek ékszereket,
zlogcédulákat. Braun, ékszerész, Küttl-
tér 5.

Cseh határőrök magyar területen
lelőttek egy fiatal legényt

Két nap előtt véres cseh-magyar ha-
tárincidens folyt le Ipolyvecse község
közelében. Éjszaka két cseh határőr
átgázolt az Ipoly folyón és magyar ter-
ületen négy férfit akart elfogni, akik
bokrok alján ültek és két zsák búzát
akartak valószínűleg átcsempészni cseh
területre. Mikor a négy férfi észrevette
a cseh határőröket, hirtelen felugrottak
és futásnak eredtek. A határőrök erre
mintegy tizenöt lövést adtak le rájuk.
Az egyik lövés Káposzta Mihály le-
gényt eltalálta, aki összeesett, míg tár-
sai elmenekültek. A cseh járőrök Ká-
posztát puskatussal ültegették, majd az

Ipoly felé vonzólták azzal a szándék-
kal, hogy cseh területre hozzák. Ezt a
munkát azonban abbahagyták és kocsir-
ért mentek. Ezalatt Káposzta elvászor-
gott Ipolyvecse, ahol a község hatá-
rában eszméletét veszítette. Falubeli em-
berek találtak rá az utmentén. Mire a
cseh határőrök visszatértek, már csak
két zsák búzát találtak. Azt kocsira rak-
tak és elvitték. Káposzta sérülése élet-
veszélyes, mert a golyó a lábán az ütő-
erét vágta át. A magyar külügyminisz-
terium a véres incidens ügyében tiltá-
kozó lépést tesz a csehszlovák kormány-
nál.

— Véget ért az udvari vadászat. A
bánsági udvari vadászat, amely kedvező
időjárás mellett két napon keresztül
Csákova és Ujpecs környékén folyt le,
tegnap délután véget ért. A tegnapi vadá-
szaton az uralkodó és Mihály nagy-
vajda számos foglyot ejtettek és a vadá-
szat befejezése után Károly király
megelégedését fejezte ki a pompás ered-
ményért. Az uralkodó és Mihály nagy-
vajda az udvari kísérettel tegnap este
Temesváron keresztül visszatértek Szi-
najába.

— A főpolgármester hivatalában.
Lazar Kornél dr. a temesvári ideigle-
nes bizottság elnöke tegnap hazatért
szabadságáról és átvette a város ügyei-
nek vezetését.

— Kettős esküvő Zombolyán. Weid-
ner Miklós zombolyai hentesmester
családjában kettős esküvőt ünnepeltek.
Idősebbik leánya, Anna a községi
villanytelep főgépészevel Bósz István-
nal kötött házasságot, míg a fiatalabbik
leánya Magdolna, Engelmán József
kereskedőnek, Reichrath Márton ismert
zombolyai kereskedő mostohaafiának es-
küvött örök hitet. Az egyházi szertar-
tás a zombolyai katolikus templomban
folyt le. Az egyházi esküvőn Pozdena
Walter zenetanár vezetése mellett a
zombolyai iparosdalkör is közreműkö-
dött.

— A vesztegetés vádja alól felmentett
bíró. A budapesti büntetőtörvényszék
tegnap hirdetett ítéletet abban a perben,
amely már napok óta folyt és amelynek
vádoltja Toldi Zoltán dr. törvény-
széki bíró és több társa. A bíró ellen az
volt a vád, hogy vesztegetettette ma-
gát. A bíróság bizonyítékok hiányában
valamennyi vádlottat felmentette. Az
ügyész felebezést jelentett be.

* Modern üvegtáblákat és transparen-
seket művészi kivitelben legolcsóbban
készít, Zöldy címfestő, Bonnáz-utca 9.

— Autós banditák ismét fényes nap-
pal követtek el rablást. Hamburgban
tegnap újabb vakmerő rablótámadás
történt. A déli órákban autós banditák
megtámadták az Epa-vállalat egyik al-
tiszjtét, aki három ezer márkát akart el-
vinni a Warburg-bankházba befize-
tés céljából. A banditák az autótól köz-
vetlenül az altiszt mellé hajtottak az
uton, majd az egyik rabló villámgyorsan
kiugrott a kocsiból és az altisztet leütö-
tte. A következő pillanatban a pénz
táskát már magához ragadta és az autó-
ba visszagorva a kocsi elrobbogott. Mo-
torkerékpárral az autót üldözőbe vették,
vad hajsza indult meg, amelynek folya-
mán a rablók és üldözőik között revol-
vertüzéles is támadt. A banditák egyik
golyója egy fiatal asszonyt az altistán
súlyosan megsebesített. Végül is a vadul
száguldó banditáknak sikerült elmenek-
külni. A leütött altiszt és az asszony ál-
lapota válságos.

— Ifjúsági nap Ujszentesen. A temes-
vári Református Ifjúsági Egyesület
holnap, vasárnap ifjúsági napot rendez
Ujszentesen. Az ifjúsági nap vallásos
délutánnal kezdődik délután négy óra-
kor, amelynek színhelye a templom lesz.

A műsoron karénekek, orgonahangver-
seny, szavatelok, énekkettős, hegedü-
szóló és énekszólók szerepelnek. Este
kilenc órai kezdettel a Központi-ven-
dőben műsoros estély lesz, amelynek ke-
retében egyfelvonásos színművek és vig-
játékok, magyar népdalok, magyar tán-
cok és bűvészműtárványok kerülnek
előadásra. A gazdag műsort Csapó
Gyula bevezető beszéde nyitja meg. Az
ünnepélyre belépődíj nincs, de persely-
adományokat és önkéntes felülfizetése-
ket, amelyet az egyesület céljaira fordí-
tanak, köszönettel elfogadnak. Az esti
műsor ára 15 és 10 lei. Autóbusz vitel-
díja oda és vissza 15 lei. Indulás délután
két órakor a Református Házból és a
belvárosi József-térről.

— Elvetemült fiu agyonszurta szüleit.
A nyugatmagyarországi Vasfarkasfalva
községben Arnold János huszonkilenc
éves gazda régóta rossz viszonyban élt
anyjával, a község szülésznökjével. Teg-
nap is durván megverte az öreg asz-
szonyt, mert az nem volt hajlandó neki
pénzt adni, majd kést rántott és az asz-
szonyt szíven szurta. A kétségbeesett
síkoltozására a szobába sietett a gyilkos
fiu mostohaapja, a nyolcvankét éves
Göger József, akit a fiu késével szin-
tén megtámadott és nyakán két helyen
megszurta. Rövidesen a két öreg ember
a helyszínén meghalt és a gyilkos fiu le-
mosva magáról a vért, önként jelent-
kezett a csendőrségnek.

— Motorkerékpár-verseny Temesvá-
rott. Jelentettük, hogy a temesvári Glória
motorkerékpár egyesület, holnap, va-
sárnap délután négy órai kezdettel a vá-
sártéren levő pályán motorkerékpáros
versenyt rendez. A temesvári motoro-
sok két országos értékű győzelmet arat-
tak az idén. Megnyerték az országos ro-
mán csillagturát és védik a kupát, azon-
kívül győztesen kerültek ki a resicai
UDR által rendezett hegyi versenyből,
amely a legnehezebb hegyi verseny az
országban. A vasárnapi városközi ve-
seryen Erdély és a Bánság legkiválóbb
motoros versenyzői vesznek részt és
ilyenformán a temesvári versenyzőknek
alkalom kínálkozik annak a bizonyítá-
sára, hogy a versenyeket reális körül-
mények között nyerték. Az érdekesnek
ígérkező versenyen az is eldől, hogy
mely városok versenyzői a leggyorsab-
bak a pályán. A versenyen eddig Arad,
Vagyvárad, Kolozsvár és Resica ve-
senyzői neveztek be, akik tegnap már
megérkeztek és ma a pálya megismerése
céljából tréninget tartanak.

Igaza van Waiszlovits Emil nag-
váradi szállodatulajdonosnak. Ő
az ember, aki nem egyszer bebiz-
nyította, hogy elveiért fejét is be-
vereti, de mégsem enged. Alig eg-
év előtt hetekig feküdt élet-hal-
között, mert nem engedett igazáb-
és ez súlyos folytonossági hiány
okozásával járt koponyáján. Ma-
talán nem is bírta volna ki. I
Waiszlovitsnak kemény koponyá-
van. Különösen akkor, ha igaza t-
datában van. Így történt most is
mikor a munkanélküli segélyakció-
ba őt is be akarták kapcsolni és e-
ért meghívót küldtek neki, hogy j-
ljen meg a városházán. A me-
hívó román nyelven szólt és ezé-
Waiszlovits nem fogadta el. Kij-
lentette, hogy a választások elő-
nagszerűen tudtak a magyar po-
gárokkal magyarul beszélni, te-
tegyék meg ezt a szívességet mo-
is, ha akarnak tőle valamit. Ki tu-
ná álláspontja igazságát elvitat-
tőle?

IDÓJÁRÁS. Temesvárott tegnap n-
pos, enyhe őszi idő volt. A hőmérő t-
zennyolc Celsius fok meleget mutatott.
A meteorológiai jelentés szerint az id-
járásban lényegesebb változásra ni-
csen kilátás.

— Tűz a kátránygyárban. A gyá-
városi Buziási uton levő kátránygyárba
tegnap este kigyulladt néhány hordó k-
trány. A tűzhöz kivonult a tűzoltóság i-
amely a lángokat lokalizálta. A kár jelen-
tékelen.

Haragszanak

az amerikaiak a földközi repülő
házaspárra

A földközi repülőtra indult Hu-
chinson-család feje lesz az első ame-
rikai óceánrepülő, akit Amerikában nem
fogadnak majd a szokott ünnepélyessé-
gel és lelkesedéssel. Ellenkezőleg, egész
Amerikában nagy az ellenszenv a Hut-
chinson-házaspár ellen, mert könnyen
műien kockára tették gyermekük életét
is, amikor magukkal vitték a repülőgé-
pen. Az amerikai gyermekultusz eller-
súlyos bünt látják a szülők elhatározá-
sában, akiket ezért nem is hajlandó
ünnepelni, feltéve, hogy óceánrepülésü-
sikerrel végződik. A lapok egyértelmű
leg felszólítják Newyork polgármeste-
rét, hogy ne rendezzen ünnepélyes fo-
gadtatást, hanem ellenkezőleg dorgálja
meg nyilvánosan ugy Hutchinsonot, min-
a feleségét.

A B C
utasok részéreA: Ha Budapestre jön, száll-
jon meg a dunaparti első-
rangúBRISTOL
szállodában.B: mert olcsó áron nyújt
mindent: szép szobát,
kitűnő ellátást és szóra-
kozást, hisz ugy a dél-
utáni teánál, mint az esti
vacsoránál tánc van.C: Mindezt (szobát teljes ki-
tűnő ellátással) — a szoba
fekvésétől függően —
már napi 12— pengőért
kaphatja.

— Miért nem Temesvárott is? A Bánág metropolisa részére most készülnek az új utcátlák. Csak román nyelven. Hogy miért, azt nem tudjuk. Csak eszünkbe jut, hogy például Brassóban még a háború előtt is a magyaron kívül román és német nyelven voltak kitéve az utcátlák. Sőt most is. Brassóban háromnyelvű utcátlák vannak. Csúpan a sorrend változott meg. Emlékeztetjük a város vezetőségét, hogy a legutóbbi hivatalos népszámlálás szerint is Temesvár lakosságának harminc százaléka magyar. Így nemcsak méltányos, hanem jogos is a követelés, hogy az új utcátlákat a románon kívül magyar és német nyelven is készítsék el.

— A hullám a tengerbe sodorta a kapitányt. Egy angol hajó, mely Konstantinápoly felé volt bonyolult, tegnap a Fekete-tengeren óriási viharba került. Toronymagasságu hullámok csaptak át a fedélzeten, amikor a kapitány Flack nevével elhagyta a hajót, hogy a fedélzeten valamilyen parancsot adjon. Egy hullám lesodorta a fedélzetről a kapitányt, akinek ütését csak órák múlva vették észre. Szerencsétlen ember a tengerbe fulladt.

Félfélszáz év szept. 19-ig és félfélszáz év szept. 30-ig Budapestre. A Dunaszőlő igazolványával félfélszáz évvel és úgy az oda-, mint a visszajutásnál félfélszáz évvel lehet utazni. A Dunaszőlő igazolvány ára 90.— lei, a félfélszáz évvel jogosító igazolványé 150.— lei. Az igazolványok a Déli Hírlap kiadójánál kaphatók, amely szívesen vállalja az utalevelek gyors beszerzését.

— Repülőgép veszélyes leszállása. A chirghiol fürdő közelében tegnap egy repülőgép, melyen Stefanescu pilótáfnagy és Constantinescu Lázár nevű orvos ült, le akart szállni. Az utolsó pillanatban vették észre, hogy hon a helyen egy kősi halad úgy, hogy a kormányt hirtelen lefelé irányították. Ennek következtében a repülőgép mozdulásával a földbe furódott, felborult és a pilótákra tört. Ugy a főhadnagy, mint orvos életveszélyes sebesüléseket szenvedett.

**ELSŐRENDŰ-SZARAZ
PARKETTA
VERIENYKÉPES OLSÓ ÁRON
DELA KRAUSER FIU TEMESVÁR
TELEFON: 18-2**

Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapest a Park-nagyszállóban, a városi pályaudvarral szemben. Leszállított árak. — E lap előfizetőinek 20 százalékos engedmény.

— Az Erdélyi Szemle új száma. Az Erdélyi Szemle új száma szép kiállításban, képpel és gazdag tartalommal most megjelent. Tartalma a következő: Bajkó E.: Jókai keresztleánya ma. Kolozsvárt él. S. Nagy László: Noella. Makkai L.: Vers. Tamásy Gy.: Magyar családi élet. Rázmán M.: 50 évvel ezelőtt és 50 év múlva. Sztojka L.: Vers. Pálffy R.: Erdélyi lány Angliában. Debreceni költők: Kiss István, Fehér Gábor, Rácz Imre: Versek. Schmiedt B.: Legyen szó rólok. Román költők: E. Florea. Dragits S. Cimlapjain. László László gyönyörű erdei képének reprodukcióját és Szentgyörgyi István művészi diszkutjának mását közli a lap. Erdélyi Szemle gazdag új száma az összes tőzsdékben kapható.

Portás, majd idegenvezető lett az egykori milliomas főispánból, aki most vagyont nyert

Szemző Gyula, az egykori hácskai főispán és milliók volt ura, most ismét belekerült az újságokba, amelyek már rengeteget írtak róla. Anyagi letöréséről a Déli Hírlap is beszámolt. Amikor Szemző Gyula ráébredt arra, hogy már semmi pénze nincs, Párisba utazott és ott egy luksushotelben portás lett. Remek megjelenése van és beszéli az összes nyugati nyelveket. Nagyszerű szállodaportás lett és szépen keresett. Mikor együtt volt egy kis pénze, otthagya állását és Berlinben telepedett meg, ahol magyar vendéglőt nyitott. Abba aztán csufosan belebukott. Újból visszatért Párisba, ahol idegenvezető lett. Három héttel ezelőtt kétezer frankkal a zsebében elindult Montekarlóba. Ismerőseinek kijelentette, hogy még egyszer megpróbálja szerencsáját. De, ha elvesztené a kétezer frankját, akkor nyomban föbe

— Tieran Emil megyei főjegyző házasága. Tieran Emil dr. a temesvári társadalom népszerű tagja, vármegyei főjegyző, tegnap délelőtt házasságot kötött Herbay Eugenia kolozsvári rajztanárnővel. Mint házassági tanúk szerepeltek a vőlegény részéről Jonescu Gyula dr. alispán, a menyasszony részéről pedig Tamasdán Liviusz dr. nyugalmozott aradi törvénytisztelő elnök. Az egyházi szertartás ma, szombaton délelőtt tízenegy órakor Lippán a görög keleti román templomban megy végbe. A templomi esketést Manuila Fabricius esperes végzi. A fiatal párt a szerencsekívánatok nagy tömegével halmozták el.

— Egyházi zene a belvárosi székesegyházban. A vasárnap délelőtt tíz órakor kezdődő nagymise alatt, a dóm ének és zenekara Weirich Agoston szent József tiszteletére szerzett miséjét adja elő. Vátozó részek a pünkösdi utáni tizennyolcadik vasárnapra Griesbacher, Goller, Schiffels és Haller műveiből.

A jogtalanul lefoglalt iparösszeszámok. Amiről mi is nem egy esetben írunk, most tudomására jutott a pénzügyminiszternek is, hogy adó fejében egyes helyeken lefoglalják az iparosok számszámait és ezzel lehetetlenné teszik iparuk folytatását. A pénzügyminiszter most körrendeletben utasította az összes pénzügyigazgatóságokat, hogy az így lefoglalt számszámokat nyomban adják ismét vissza az iparosoknak.

— A gyárvarói bucsu október 9-én megy végbe és a rendezőség már most nagy előkészületeket tesz. A programot későbbben közöljük.

— Aggastyán öngyilkossága. Ujvárról jelentik, hogy Alár Miklós, nyolcvankét éves férfi, tegnap lakásában felakasztotta magát és mire reátaláltak, már halott volt. Elkeseredett tettének oka, hogy sulyos szembajban szenvedett, mely az utóbbi időben annyira rosszabbodott, hogy a szerencsétlen ember teljesen megvakult.

— Letartóztatott ujvári kereskedő. A temesvári ügyészség tegnap letartóztatták Neuhajos Lajos ujvári kereskedőt, akit magánokirathamisítással vádolnak. A vádindítvány szerint a kereskedő több ismerőse nevét hamisította váltóra, melyeket azután az egyik temesvári banknál lezártoltak. Tettének felfedezése után a pénzügyminiszter büntető feljelentést tett ellene és ennek alapján a vizsgálóbíró előzetes vizsgálati fogságba helyezte.

lővi magát. Ezuttal azonban régi szerencséje, amely az utóbbi években hűtlen lett hozzá, újból melléje szegődött. Egész éjjel kártyázott és amikor reggel felkelt a kártyasztal mellől, negyven ezer frankja volt. A következő éjjel kétszáz ezer frankot nyert, a harmadik éjszakán pedig százötvenezeret. A negyedik éjjel Szemző Gyula már nem játszott. Elhatározta, hogy tovább nem kíséri a szerencsét.

Szemző Gyula most hátat fordít Európának. Visszatért Párisba és elmondta barátainak, hogy Amerikába vándorol. Brazíliába megy, ahol kis farmot vásárol pénzből és életét gazdálkodással akarja töltetni. Már be is nyújtotta utlevélét és kérvényét a brazilai követségre a beutazási engedélyért. Még szeptemberben utra kél.

— Halálozás. Sulyos csapás érte Klein Sándor, tekintélyes temesvári kereskedőt. Felesége, született Reisz Irén, hosszú szenvedés után Brassóban meghalt. Az elhunyt uriaszonyt családja hazahozatja és vasárnap délután öt órakor helyezik örök nyugalomra a belvárosi izraelita temető halottasházából. Halálát férjén kívül kislánya Lici, születésénél Alfréd és neje, továbbá Klein Imre belvárosi köztisztelt nagykereskedő és neje, született Reisz Olga, Reisz Rezső és Andor testvérei, valamint a Klein-család és kiterjedt rokonság gyászolják.

— Meghívó. Kassay Károly tisztelettel meghívja a kért Temesvár város községét ma szombat 17-én tartandó, minden kritikát kiálló előadásának megtekintésére. A falragaszokon és a sajtóban feltüntetett szereplők olyan művészi teljesítményt fognak nyújtani, hogy az sokáig felejthetetlen élmény lesz. Papier Marcel operabénekest kíséri Brück Károly és a műsorban a Corologus Black-Withe-Jazz, ez a kiváló zenekar is részt vesz. Ne mulassza el a közönség megnézni ezt a ragyogó előadást.

— A hontalan ember. Trockij volt orosz népbiztos ez a hontalan ember, aki most saját magán érzi, mit tesz az hazatannak lenni. A valamikor korlátlan hatalmu kényurat saját kreaturái piszkálták ki és keservesen tapasztalja, mit tesz a gyakorlatban a nemzetköziség egymagában. Évek óta él száműzetésben és az összes államok közül csak Törökország adott neki vendégjogot. Most sulyos beteg és Pöstyénben akarta magát gyógykezeltetni. Egyes lapok már részletesen megírták fogadtatását is a fürdőhelyen. Kiderült azonban, hogy Trockij még mindig Konstantinápolyban üdül. El sem indult még. Sőt most már nem is fog elindulni, mert a csehkormány nem adta meg neki a beutazási engedélyt. Azt mondják, hogy „ilyen véres ember nem lehet vendége Csehszlovákiának”. A retorzió elve alapján ez a legkevesebb, amit tehetnek. Hasonló esetben Trockij bizonyára nem medítált volna annyi ideig egy burzsujának a kérérelme fölött. Ezt a csehek is tudják. És még nem felejtették el az oroszországi cseh legionisták sorsát sem...

— Időközi választás Hunyadban szeptember huszonötödikén lesz és azon nemcsak a kormánypart, hanem a du-kisták, az ifjuliberálisok, a lupisták és a szocialisták is állítanak jelöltet. Erős választási harcra van kilátás.

— AZ OSZTÁLYSORSJÁTEK MILLIÓS FŐNYEREMÉNYEI. Utolsó húzás volt tegnap az állami osztálysorsjáték sorsolásaiban. Ezen alkalommal húzták ki az ötmillió nyereményt, melyet a 24.537 számú sorsjegy nyerte. Az ötmillió jutalmat a 45.964 számú sorsjegy nyerte. Egy millió leit a 49.556 számú sorsjegy, negyvenezer leit a 71.994, harmincezer leit a 13.572 és 34.903, huszonötezer leit a 64.244, huszezer leit az 52.007, 59.419, 13.138 s 41.563, tízenötezer leit a 37.123, 48.359 és 61.775 számú sorsjegyek nyertek.

A gabonarosza pusztításai Jugoszláviában. A gabonarosza, amely a Bánágban az idei buzatermést tönkretette, a szomszédos Jugoszláviát sem kímélte. A Bánágban jugoszláv részében és a Bácskában a rozsda ötszázkilencvennégy hektáry területen pusztította el a gabonát. Az anyagi kár, amely ezzel a gazdákat érte, háromszázkilencvenkét millió dinárra rug.

— A cirkuszban megvadult medve. Fehértemplomon napok óta egy vándorcirkusz tartja előadásait. A cirkusz egyik attrakciója egy szelidített medve volt, amellyel Sarics Miklós produkált különböző mutatványokat. A szelid medve tegnap előadás közben hirtelen megvadult és Saricsra támadt, akit mancsaival marcangolni kezdett. A cirkuszban nagy pánik támadt. Csak Stöbl József gazdálkodó nem vettette el lélekjelenetét. Revolvert rántott és a medvét közelből agyonlőtte. Sarics sebei sulyosak és nem biznak felépülésében.

— A munkanélküliség enyhítése érdekében. A bánági Magyar Párt ifjusági tagozatának munkanélküli bizottsága kéri a munkanélküli tagokat, hogy saját érdekükben jelentkezzenek a Magyar Pártban. A munkaadókat is kéri, hogy esetleges üresedés alkalmával a munkanélküli bizottságot (telefon 10—15) értesíteni sziveskedjenek.

— A szeptemberi nyugdíjak fizetése. Bukaresti jelentés szerint Mironescu pénzügyminiszter intézkedett, hogy a szeptemberi nyugdíjak kifizetését az egyes pénzügyigazgatóságoknál e hó huszadikán kezdjék meg. Félt, hogy ez a rendelet csak írott malaszt marad, ha idejében nem küldik el a miniszteriumból a felhatalmazásokat és kiutalásokat is, mert a multban erre néve szomoru tapasztalatokat szereztek a nyugdíjasok. Vonatkozik ez a városi nyugdíjasokra, de elsősorban a vidékiekre, akiknek minden alkalommal külön kellett még sokszor hetekig várni, míg jogos járandóságukhoz hozzájuthattak.

Mozi

Elárverezett mozi. Kolozsvárott egy év előtt nyílt meg az Astra-mozi, melyet sok millió költséggel rendeztek be. A mostani viszonyok miatt a mozi üzletmenete nagyon gyenge volt, a házbért sem tudta már fizetni úgy, hogy tegnap elárverezték. A berendezést a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara vette meg, amelynek mint háztulajdonosnak a mozi tulajdonosai nagy összeggel voltak adóssai.

Bánági filmszínész a Forum filmjében. A temesvári Forum a jövő héten mutatja be a Tarzan című hatalmas filmalkotást, amelynek különös érdekessége, hogy a főszerepet egy bánági fiu játsza. A neve Jonny Weismüller és fia az egyik varjasi gazdának. Jonny Weismüller, aki mint uszójának tette ismertté nevét, fiatal korában került ki Amerikába és most mint filmszínész az első közé került. Mint a Tarzan főszereplője bámulatos sport- és erőmutatványokkal szerepel és minden egyes jelenete lenyűgöző hatást vált ki.

— Ma hirdetik ki a közigazgatási törvényt. A szenátus tegnap délelőtt rövid ülést tartott, melyen megszavazta a közigazgatási törvényt. A törvényt a király ma szentesíti és az a hivatalos lap legközelebbi számában már megjelenik.

— A Bessenyeitelep katolikus templomának új harangjai. A Bessenyeitelep katolikus lakosságának régi óhaja megy teljesebbé, amikor nemsokára alkalma lesz templomának új harangjait felszentelni. Amióta az új templom fennáll, a harangok kérdése képezte a katolikus lakosság legfőbb gondját. Leimetter Jakab vetette fel az eszmét, hogy áldozatkész, jószívű emberekhez kell fordulni, akiknek nemes gesztusa lehetővé teszi majd a harangok beszerzését. Alig telt el azóta egy fél esztendő és máris megkezdhetők a harangszentesítés ünnepélyének előkészületeit. A legnagyobb harang száz kiló súlyú és azt jótékony adományokból szereztek, a másik harang ötven kiló súlyú és azt Hancsek János, valamint családja adományozta, míg a 32 kilós harmadik harang Novotny és Fia harangöntő cég ajándéka. Kyrige Mihály és családja, valamint Grund Demus sokat fáradoztak a harangok beszerzése érdekében. A felszentelés nagy ünnepségek közepette megy végbe.

— Adomány. Leindörfer Lipót száz leít adományozott a zsidó aggok menháza javára Goldberger Mór halála alkalmával koszorúmegváltás címen.

— Milyen tureme legfeljebb belföldi iparunk. Nehéz erre a kérdésre szakszerűen és igazságon megfelelni. Annyi azonban bizonyos, hogy a vegyészeti ipar terén vannak gyártmányaink, amelyek nyugodtan veszik fel a versenyt a külföldi áruval. Ezen a téren a Müller Testvérek vegyészeti gyára vezet, amelynek tintái, tusai, festékei és egyéb cikkei ugyyszólván versenyen felül állanak. A Müller-gyártmányok minden jobb papírüzletben kaphatók. Ahol nincsen, forduljon Lepagehoz, Cluj.

Svábhegyi
Magaslati
diétás
gyógyintézet,
Szanatórium
már napi 13 P-ért
a legelőkelőbb környezetben legteljesebb szanatóriumi ellátást nyújt

— Agyonnyomta a ledöntött fa a temesi Kavarán községben Nikola János famunkást, aki fakidőntéssel foglalkozott. Társai segítségére siettek, de mire kiszabadították, meghalt. A vizsgálat megindult a szerencsétlenség okának kiderítése érdekében.

— Zilahy Lajos: A lélek kiálszik. Elindul egy kis vidéki városból, ahol az ősi ház és ősi birtok felett egy szomorú napon megperdült a dob. Követ tör Budapest, liftet kezel Newyorkban, hért számol New-Jerseyben, egy mozi rendező titkára Hollywoodban, végül sok viszonytagság és hányódás után Honoluluban ér rá. Ezt a különös sorsot, egy magyar fiatal ember életét írta meg Zilahy Lajos új regényében. A bőséges események pergő sorozatán túl egy állandó, mély hang bug felénk: az ó-hazától való elszakadás fájdalomának hangja. Ugyanakkor pedig egy új hang is megszólal: az új hazában való gyökérezés és egyre erősödő harsogása. Zilahy Lajos nagy emberismerete és világismerete érdekes emberek és érdekes miliók színes sokaságával teszi gazdaggá regényét, amely újabb hatalmas alkotással gyarapítja eddigi munkái sorát. A kitűnő regény az Atheneum kiadásában jelent meg: a népszerű 68 teies regények sorozatában. Kapható minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincsen, Lepage-nál Cluj-Kolozsvár. Kérje a teljes sorozat jegyzékét.

A kis gyermekek véme

a két legverőtiényesebb nyári hónap, mert a csonthezü ha
akkor szedi hegyetlen hérelelhetetlenséggel a legtöbb a
tatlan áldozatot közülök

A kis, tehetetlen gyermekek soraiban pusztított nyáron leginkább a kérélelhetetlen halál. Ahogy beköszöntenek a júliusi szép napok, a gyermektemetések száma emelkedik és sok házba, ahová csak nemrég köszöntött be mosolygó kicsi emberpalánta, apró koporsó köré gyűlnek kisirtszemű szülők. Ezekről a kicsi halottakról kell itt, most, amikor már mulik a nyár, megemlékezni.

Július és augusztus, ez a derült szép két hónap vízi magával a kis gyermekek nagy tömegét.

Kánikulában megromlik a gyermekek fő táplálékát képező tej és a bélhurut, a gyenge szervezet legnagyobb véme, megsemmisíti a reménységet. Vagy a kora őszi napok első hűvösebb hulláma kis torkokba ülteti a halálhozó torokbaj okozóit. Az esős idők véme, a lázas nátha is sűrű rendeket kaszál a kis embercsemétek soraiban.

Télen aránylag a legkisebb a gyermekhalandóság, mivel a járványos betegségek szórva-nyosan jelentkeznek csak.

A temesvári gyermekhalandóság kimutatása szerint július hónapban huszonegy öt éven aluli gyermek hunyt el. Ezek közül korra nézve egy hónapnál fiatalabb volt 4 fiú és 2 leány, egy hónaptól egy évig terjedő korban hat fiú és nyolc leány, egy évtől öt évig pedig egy leány halt meg. Bélhurutban elhunyt négy fiú és hat leány, az első napok gyengeségében három leány, tüdőbajban egy leány, tüdővészben egy leány,

hiányos táplálkozás miatt egy fiú és két leány, fuldoklási halállal egy fiú és két leány hunyt el.

Augusztus hónap szomorú statisztikáját vizsgálva, láthatjuk, hogy itt szökött legmagasabbra a gyermekhalandóságok száma. Negyven kicsike hunyt el, akik közül egy hónapnál fiatalabb volt nyolc fiú és három leány, egy hónaptól egy évig terjedő életkorban tizenöt fiú és kilenc leány, egy évtől öt évig pedig két leány és négy fiú hunyt el. A halál okát vizsgálva gyengeségben öt fiú és két

leány, bélhurutban nyolc fiú és hat leány, difteritisben egy leány, tetanus mérgezés következtében egy fiú, tüdővészben egy fiú és négy leány, csucshurutban egy fiú és négy leány, lázas náthában egy fiú,

hiányos táplálkozás következtében öt fiú és négy leány, különböző más halálnemekben, fulladásból három fiú és négy leány halálozott el.

Városrészenként vizsgálva legnagyobb a gyermekhalandóság a gyárvárosi lakosságban. Így a Kunz-telep, Bocu-telep lakosságja az elhunyt gyermekek legnagyobb részét.

Legkisebb a gyermekhalandóság az Erzsébetvárosban, ahol aránylag sok a higiénikusan épült új ház.

Amint láthatjuk, a nyári hónapok alatt a lakosság nagy része szomorú szívvel látja viszont. Sok házban lakókoporsóra tűz a derült nap betévedésére, sok kicsi szegényember megtartott garasa megy koporsóra.

A temesvári őszi vásár ezidén szeptember huszonkilencedikén és harmincadikán, csütörtökön és pénteken lesz.

— Tűz egy teksztíl-gyárban. A budapesti Goldberger-féle teksztílgár egyik épületében tegnap tűz keletkezett, mely olyan gyorsan terjedt, hogy a tűzoltó-ságnak csak órák megfeszített munkájával sikerült a dühöngő elemet megfékezni. A tűz az egyik villamos transzformátor áttűzése folytán keletkezett. Az anyagi kár igen nagy.

* A mehalai bucsu szeptember 18-án lesz nagy ünnepségek között. A hitközség gondoskodik arról, hogy a mehalai bucsu köztudomású kedélyessége idén is kellemes örömet szerezzen a résztvevőknek. Az ünnepség színhelye a mehalai mozi helyiségeiben (Backhaus-vendéglő) lesz. Délután szabad bemenet, este a tánchoz 20 lei belépti díj. A tiszta jövedelem a templom javítására fordítatik.

— Szerelmi dráma játszódott le tegnap este Jasi egyik legforgalmasabb utcájában. Dumitrescu János repülőhadnagy régóta gyanakodott feleségére, hogy az megcsalja. Tegnap lesbe állt és megfigyelte az asszonyt, amint Pantazi repülőhadnaggal találkozott és ez utóbbi lakása felé mentek. Dumitrescu követte őket és mielőtt bemehettek volna abba a házba, melyben Pantazi lakik, revolverrel tisztársára lőtt, majd az asszonyra sütötte a revolvért, de nem találta el. Közben egy rendőr kicsavarta az elkeseredett ember kezéből a fegyvert. Dumitrescut letartóztatták.

— A Magyar Dalárda közgyűlése vasárnap, e hó tizenhétedikén délelőtt tizenegy órakor lesz a Magyar Házban és ezen a közgyűlésen úgy a rendes, mint a pártolótagokat, valamint a magyar dal minden barátját szívesen látja a vezetőség.

* Megszerezzük ut evelét, vasuti jegyét, féláru vasuti jegyre s utólagos féláru vizumra jogosító igazolványát, a belépőjegyet a budapesti kézművesipari kiállításra, ha jelentkezik a Déli Hírlap kiadóhivatalában. Az igazolványok külön is kaphatók. A vasuton csak szeptember 19-ig lehet féláru utazni, azonban féláru vizum a Déli Hírlap kiadóhivatalában kapható igazolvánnyal szeptember végéig. Felvilágosítással szívesen szolgál telefonon is (2—52) a Déli Hírlap kiadóhivatala.

Finom sollingeni acélárúk, borotvák, ollók, hajvágógépek, zsebkészek előnyösen vásárolhatók.
TEJNOR FERENC és Tsa
köszörsznel
Temesvár-Gyár, Kossuth-tér 1. Tel. 5-61

— Cigányveszedelem a Munkástelepen. Temesvár város a rónáci lakosság számtalan panasza folytán elhatározta, hogy az ott letelepült cigánykaravánt kitelepíti a város területéről. A rónácihoz hasonló a helyzet a Munkástelepen is, ahol öt cigánycsalád telepedett le és veszélyezteti a közbiztonságot. Az ottani lakosok kérvényt nyújtottak be a város-hoz, amelyben ezeknek a közveszélyes elemeknek a kitelepítését kérik. Ideje volna, hogy a város vezetősége végre rendet teremtsen és az egész cigánykérdést megnyugtató megoldásban részesítse.

Adóhátralék fejében elszedik az adó mérési engedélyeket. Több torontáli lakosból panaszok érkeztek hozzánk, hogy az adóellenőrök adóhátralékos vendégszöktől egyszerűen elveszik az italmérési engedélyt. Nem állapítható meg, hogy a vendéglátó-e vagy utasításra, de nem sokára reá az illető helyiségekben megjelenik a pénzügyőrök és követelik az italmérési engedély felmutatását. Ilyen vendéglátók hiába hivatkoznak arra, hogy adóhátralékuk miatt elvesztették az italmérési engedélyüket, a pénzügyőrök magas bírságot rónak ki a szerencsétlen emberekre. Felhívjuk ezekre az adóhátlakókra a pénzügyigazgatóság figyelmét.

* Irsay Nándor székesegyházi organista zongora-, harmonium- és orgona tanítást vállal. Jelentkezések: Belvárosi Str. Gheorghé Lazar (Szerb-utca) 12. szám alatt.

— Gyilkosságért nyolc évi fegyház. Hienzel György huszonegy éves legújabb még az elmúlt télen Erzsébetvárosban egy multság után mámoros fővel betöltött Gross Anna hetven éves asszonykaszába és erkölcsstelen merénylő akart elkövetni ellene. Amikor az asszony védekezett, Hienzel baltát zott és azzal megölte a nőt. A bíróság tegnap nyolc évi fegyházra ítélte.

— A városi főjegyző szabadságára. S agovici Sámuel dr. temesvári jegyző tegnap kezdte meg nyári szabadságának második részletét. Ugyanezen tegnap kezdte meg szabadságát Bud Demeter, a városi téglagyár igazgatója is.

— A józsefvárosi rablógyilkosság ügyében még nem merült fel új nyom. A rendőrség minden igyekező ellenére sem tudta még megtalálni az lopott ruhát és a pénzt. A meggyilkolt kislány nagyapja, Cradigati Den ter ellen a vizsgálóbíró az ügyészség dítványára elrendelte a vizsgálati fegyvereket, melyet a törvényszék vádta meg még tegnap tartott tárgyalásán megbeszített. Tigoianu vizsgálóbíró C Jonel rendőrkomiszár kíséretében tegnap megjelent a gyilkosság színhelyén és ott újabb szemlét tartott.

TEMESVÁRIAK TALÁLKOZÓHELYE AZ
ISTVÁN KIRÁLY SZÁLLODA
BUDAPEST, VI., PODMANICZKY-UCCA 8. SZÁM.
TELEFON INTERURBAN 202-43 294-34
SÜRGÖNYCIM „HOTELIST”
A szállodában étterem, kávéház és american bar. Szobáink árát mérsékeljük. E lapra hivatkozók 20 százalékos engedményt kapnak. Központi fűtés, folyó hideg-meleg víz, lift, telefonos szobák. Teljes komfort.

Rádió

marazene. Stuttgart. 9 óra 30: Vidám 12 óra 5: Chopin-hangverseny. 12 óra
óra. 10 óra 10: Tarka-est. Varsó. 8 óra 50: Táncczene.

Közgazdaság

Ragaszkodnak a husiparosok a sertéshus és a zsir árának felemeléséhez

Megirtuk, hogy a temesvári husiparosok a sertéshus és a zsir árának felemelését kérték a várostól. Ebben az ügyben tegnap délelőtt újabb értekezlet volt a város házában. A megbeszélésen a város részéről Gábor Líviusz dr. helyettes főpolgármester, Heim Ernő dr. és Loichitia Eutim városi tanácsosok, míg a husiparosok megbízásából Olariu Péter és Brück Miksa vettek részt. Olariu betérjesztette a hentesüzemek költségvetését, amelyben a hentesek költségeiket pontról-pontra részletezve bizonyították, hogy a temesvári husiparosok a mai maximális árak mellett ráfizetéssel dolgoznak. A benyújtott költségvetés alapján a következő maximális árakat kérték: sertéshus minőség szerint 24—28 és 32 lei, olasz sertés 32 lei és nyers szalonna 28 lei. Gábor Líviusz dr. utalt arra, hogy a próbavágatás alapján a mészárosok csak huszonnyolc leire kérték a zsir és hus árának maximalizálását, egyben bejelentette azt is, hogy a város az egyes községekben érdeklődött az élősértés ára iránt, de a temesvári piacon is beszerezte az erre vonatkozó adatokat.

Rámutatott arra, hogy Gátalján a sertés élősulya 16—18 lei kilónként, Dettán 15—18 lei, Csákován 15 lei, Vingán 8—12 lei volt tegnap az élőlállat kilója, míg Temesvárott a piacon 15 és 19 lei között árusították az élősértés kilogramját. Azután vita indult meg, majd a helyettespolgármester ígéretet tett, hogy a hentesek kérelmét az ideiglenes bizottság is megtárgyalja és olyan megoldást fog találni, amely a városi lakosság érdekeit szem előtt tartva a husiparosokat is megnyugtató. Ugyanakkor megígérte, hogy a marhahusnak egy leivel való felemelését szintén megtárgyalja az ideiglenes bizottság.

Keresik a tőkekamatadó elítélőit. A pénzügyi törvények értelmében minden kamatra kölcsön adott pénz után tőkekamatadót kell fizetni. A pénzügyminiszteriumban megállapították, hogy a konverziós igények bejelentése alkalmával sokan magánosokat jelentettek be, mint akiknek tartoznak. Ezért most körrendeletet intéztek az összes pénzügyigazgatóságokhoz, állapítsák meg, hogy

ezek a hitelezők adóvallomásaik során bejelentették-e, hogy tőkájuk után kamatjövödelmük van és a tőkekamatadót befizették-e. A miniszterium becslése szerint a magánosok által mezőgazdálkodásnak adott kölcsönök sok millió leit tesznek ki és amennyiben adóelítélővel megkérőztették a kicstárt, úgy ellenük a törvény minden szigorát alkalmazták és a legmagasabb bírságot vetik ki. A rendelet azoknál, akik ilyen magánkölcsonöket folyosítottak és ezután nem fizettek adót, kellemetlen és kínos hatást váltott ki.

Kedvezményes szállítási tarifa. A vasuti alkalmazottak tüzfájának biztosítása érdekében a vasuti vezérigazgatóság rendeletet adott, melynek értelmében a hetvenöt százalékos kedvezményes szállítási tarifa határidejét november tizenötödikéig tartja érvényben.

A gabonapiac emelkedő irányzata. A temesvári gabonapiacnak tegnap ismét szilárd napja volt. Kevés kínálat mellett az árak emelkedtek. Árfolyamok a következők: búza 505, ujbúza minőség szerint 450—475, tengeri 205, zab 190, rozs 370, árpa 190, burgonya 160—180 lei száz kilónként.

Ha szép akar lenni,
használgon KULKA-féle lilliom-tejkrémet, lilliom-tejszappant, lilliom-pudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárában a „Fekete Sas”-hoz. Belváros, Szent György-tér.

zabadíts meg a gonosztól!

Déli Hírlap eredeti regénye

Irla: Kirregézi Bán András

44. folytatás.

Nekem, — csudálkozott Éva, —
Csak olvassa el és megtudja, hogy
miért kell ezt a levelet ismer-
nem.
Nem értem, hogy miért kellene ne-
ma Tenkei-gyár egy hivatalos levelét
Csakhogy ez nem hivatalos levél.
Tenkei Gábor magánlevele, melyet
a levél azonban nem hivatalos jel-
Ez a levél Tenkei Gábornak egy
ánlevele, amely magára vonatkozik.
Baikalov szavait a leány értetlenül
Nem tudom felfogni, — mondotta,
gy mi köze volna hozzám mister
elnek.
Itélje meg azt maga, — bökte Elly
levelet Baikalov, — olvassa el eze-
sorokat.
ly reszkető kézzel fogta meg a leve-
s olvasni kezdte azt. A levél felső
n levő címzésből látta, hogy az Jo-
Harewood közjegyzőnek szól.
levél szövege mindössze ennyi volt:
Értesitem, hogy az önnek két év
letett végrendeletemet, amelyben
Dalton Elly javára százezer dollárt
ománnyoztam, érvénytelenítem. Szí-
edjék új végrendeletet szerkeszteni,
yben általános örökösömül unoka-
mat, miss Tenkei Évát nevezem

meg. A végrendelet elkészültéről a
jövő hét folyamán kérek értesítést,
hogy felkereshessem önt annak aláírása
és lepecsételése végett.
Mindössze ennyi volt.
De Ellyvel koválygott a világ.
Csak most tudta meg, hogy Tenkei
százezer dollárt akart részére hagyomá-
nyozni.
Amde ha már egyszer elhatározta
ezt, miért változtatja most meg a szán-
dékát?
És — for egyszerre az a gondolat öl-
tött föl eszébe, hogy ennek oka csakis
Éva lehet.
Érezte, hogy harag és düh önti el
lelkét.
A keze önkéntelenül ökölbe szorult és
az ujjai között levő levél összegyűrődött.
— Hogy küldjem el most ezt a leve-
let? — törte meg a csendet Baikalov.
Elly végigsimította egyik tenyerével
a homlokát.
— Persze, önnek ezt a levelet el kell
küldenie.
Baikalov hangja suttogóra vált:
— És mi volna, ha a levelet nem kül-
deném el?
Elly tétován nézett.
— Ezzel azt hiszi, megakadályozná
Tenkeit szándéka keresztülvételében?
— Olyan naiv nem vagyok, — neve-
tett Baikalov gúnyosan, — mindenesetre
azonban időt nyernék. A közjegyző
egyelőre nem kapná meg a levelet és
nem készítené el az új végrendeletet.
Amíg Tenkeinek eszébe jut a közjegy-
zőt megsürgetni, amikor majd kiderül,
hogy a levél érthetetlen módon elveszett,
addig esetleg két hét is beletelik. És ad-
dig nekünk időnk van a cselekvésre.
— Mit akar tenni?

— Meg akarom akadályozni, hogy
maga elveszítse a százezer dollárját és
meg akarom akadályozni azt is, hogy
miss Éva a mérnök felesége legyen.
— Hogyan akarja ezt megcsinálni?
— Egyelőre még nem tudom. Annyi
azonban bizonyos, hogy magának ebben
segítségemre kell lennie, miss Elly. És
hogy ne is jusson eszébe, lemondani er-
ről a szövetkezéséről, vigye magával ezt
a levelet. Ha ingadozik, olvassa el újra
és újra.
— Igen, — mondta szinte hipnotizál-
va Elly.
— Ne felejtse el, amit mondok. Én
ugy látom, hogy miss Éva egy nagyon
önző és kapzsi teremtmény, akárminek is
mutatja magát. Bizonyára megtudta,
hogy a nagybátyja százezer dollárt akar
magára hagyni. Ezt sietett megakadá-
lyozni. De bizonyára tovább is fog men-
ni. Miután látja, hogy magának Tenkei-
re befolyása van és attól tart, hogy férj-
hezmenése után, amikor ő kikerül a
Tenkei-villából, magát onnan el fogja
távolítani.
Elly maga is gondolt ilyesmire és Bai-
kalov szavai csak megerősítették hité-
ben. Minden szó méregesebb volt, amely
teljesen keserűvé tette a szívét. Való-
sággal gyűlöletet érzett és pedig nem-
csak Éva, hanem Tenkei iránt is.
Baikalov jól juttatja, hogy mi megy vég-
be Elly lelkében és elhatározta, hogy
fokozni, gerjeszteni fogja annak tüzet,
mert csak úgy bírhatja rá a lányt arra,
a rettentő tervre, amely már ott deren-
gett benne. Azt akarta, hogy Elly enge-
delmesen teljesítse majd parancsait, ha
arra az időt alkalmasnak látja.
Most egyelőre nem beszélt neki többet
terveiről. Azt akarta, hogy Elly marad-
jon egyelőre bizonytalanságban. Azt
akarta, hogy csak hadd tépelődjön.

Ellenben ettől kezdve naponta talál-
kozott vele. Találkozásaik most má-
nem a sporttéren, sem az öt órai tánc-
nál mentek végbe.
Csupa olyan helyen találkoztak, ahol
nem kellett attól tartaniok, hogy ismer-
rőssel találkoznak. Ezeket a titkos ösz-
szelvényeket Baikalov előre megfont-
oltan mérgezte meg egyre jobban és
jobbán Elly gondolkodását.
Elly odahaza zárkózott és szófukar
lett. Tenkeit, Évát és Halmost mindin-
kább kerülte. Érezte, hogy egyre job-
ban gyűlöli őket. A közös étkezésekről
mindgyakrabban elmaradt azzal a kifogá-
ssal, hogy fája a feje és a szobáját
nem akarja elhagyni. Még az anyjával
is kevesebbet beszélt, mint máskor.
Esfetéle aztán rendszerint eltávozott
hazulról.
Akkor találkozott mindig Baikalov
Ivánal.
Közben mult az idő.
Éva esküvőjéig már csak tíz nap volt
hátra.

12.

Tenkei Gábor reggelenként korán
ment a gyárba. Legtöbbször nem is reg-
gelizett odahaza, hanem a gyári kanti-
ból hozatott magának az irodába var-
mit. A hölgyekkel nem is találkozott
reggel. Éva és Elly olyankor rendsze-
rint még aludtak, missis Dalton pedig
a cselédséggel volt elfoglalva.
Ezen a reggelen kellett még a rendas-
nél is korábban kellett elmennie hazul-
ról.
Már este a vacsoránál említette, hogy
három francia gyáros látogatását vár-
ja és hogy reggel értük meg autójával
a szállodájukba, velük reggeliztek ott
aztán kiviszi őket a gyárba.

(Folyt. köv.)

Egyes szó ára 3 lei; vastagabb betűvel 5 lei. Állástkeresők szavankint 2 leit fizetnek. Jelígs hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz Belyárosban: Déli Hírlap kiadóhivatala, Szentgyörgy-tér 4. Gyárvárosban: Kardos-trafik, Kossuth-gránátos-utca sarok. Józsefvárosban: March-trafik, Küttl-tér. A hirdetés díj minden esetben előre fizetendő, mert számlakiírás és pénzben való kiküldetése megrágitja a hirdetőt.

Házasság

Nyugdíjképes 35 éves állami tisztviselő nősihne. Jövedelme gondtalan megélhetést biztosít. Hozomány másodrendű. Ismerkedést kiesz-közöl: Nagy Jenő, Budapest, Rákóczi-utca ötvenhét/b. cégjelzéstelen levelezés. (1445)

Jó feleséget keres? Forduljon hozzám, ki jól nevelt, házas unokahugomat férjhez adnám szorgalmas iparoshoz, vagy kereskedőhöz. — Komoly érdeklődők adják le levelüket a kiadóba „Boldog jövő 1932” jelíggel. (1461)

Kellemes megjelenésű huszonhárom éves hajadon, földbirtokkal, házzal, készpénzhozománnyal férjhezmenne. Megbizottja: Nagy Jenő, Budapest, Rákóczi-utca ötvenhét/b. Huszonnégy éve közvetít házasságokat. (1444)

Alkalmazás

Mindenes leány azonnalra felvétetik. Erzsébetváros, Vörösmarty-utca 20. (1240)

Jól főző mindenes csakis éves bizonyítványokkal, — vidéki háztartásba felvétetik. Cím a kiadóban. (992)

Ügyes masamódlányokat és tanuló lányokat azonnalra felveszek. II. ker. Krauser, Háromkirály-utca. (1262)

Házmester 1-re felvétetik. Szt. György-tér 4. Káldor. (905)

Állást keres

Papirkereskedésbe kiszolgáló kisasszony állást keres. Címeket a kiadóba kérek „Szerény igényű” jelíggel. (1798)

Idősebb gyermektelen házaspár, házmesteri állást keres. IV., Csillag-utca 39. (1253)

Házmesteri állást keres gyermektelen házaspár. Gyárváros, Str. Campeni 2, Miklósi-villa. (Mozival szemben). Érdeklődni házfelügyelőnél. (1256)

Adás-vétel

Szülők figyelmébe Iskolatáskák, irattáskák rendkívüli választékban csoda olcsón. **FEUER** bőrárutüzem, Belv., Mercy-u. 8. (Deutsch Testvérek mellett.) (1417)

Fürdőszoba berendezés kerestetik. Ajánlatok „Jó és olcsó” jelíggel a kiadóba.

Eladó

Blaskovics-telep központjában kedvező részletfizetés mellett egy családi ház, asztalos vagy egyéb iparosnak alkalmas tágas műhellyel, nagy kerttel. Bővebbet Alapítványi Pénztár, Belváros, Püspöki-palota, I. emelet. (1237)

Sarok bérház forgalmas helyen eladó. Cím a kiadóban. (1249)

Megvételre keresek Chevrolet teherautót. Rolik gépműhely, Temesvár. (1250)

Motorok

100 HP. Diesel, 35—55 HP. Szivógáz, 12 és 30 HP. Nyersolaj, 20—25 és 30 HP. Petroleum motorok és egy komplett hidraulikus olajsajtó eladó. Friedrich Testvérek, Temesvár. (1593)

Legmodernebb és legolcsóbb butorokat valamint javításokat csak Popovits asztalos üzemében. Skudier-tér 4. (1486)

Jó menetelű darálómalom liszt lerakattal azonnal eladó. Biztos megélhetés. Baranyai Béla, Ujmosncai malom. (1226)

Zongora

jó hangú eredeti, rövid keresetű megvételre kerestetik. Braun János rész, I., Jenőherceg-utca 14.

Használt Fordteherkocsi csukott fülkével, rendkívül olcsón kapható a temesvári Fordképviselet IV., Strada Bonnaz 21.

Eladó ház

2 szoba 2 konyha mellékhelyiségekkel, holdnyi területen, ezer szőlőtővel, mólcsfákkal, villanyvilágítással, a dorfon a kőhid mellett, Str. 14.

Daráló — motorral

45 cm kövel, lisztosztályozóval, csapágyazással eladó, Ujkisoda, I. ca 10. sz. Kőkény.

Lakás

Butorozott szobát fürdőszoba használatlalt okt. 1-éig be keresek. Címeket „Központi feljelíggel a kiadóba kérek.

Kiadó

2 szoba, konyha, fürdőszoba, ugyan egy szoba, konyha és élelőkamra, zetekkel, az első emeleten. Braun vezetékszerelő, I., Jenőherceg-utca

3 és 4 szobás lakás

teljesen modern, a Strada Dacilor alatt azonnalra, vagy nov. 1-ére

BUNDÁT szépet olcsón
BOTZ szücs ké
IV., Hunyadi-ut, az udvarba

Különléle

Munkájukban támogatassuk a vakok Tagjaink kosár- és nádszék-fon házcipő készítésével, zenével és z ra-hangolással foglalkoznak, r lyünkben mindennemű kosár és butor javítást is vállalunk, levele hívásra a munkánkért házhoz is gyünk, a n. é. közönség szives támósát kéri a „Vakok egylete” Erzsé ros, Posta-utca 2.

Kerestetik

építőmester, ki az Első Temesvári D rékpenztárnál érdekelt. Cím a k ban.

Pályázati hirdetmény

A Katolikus Munkás Egyesület vezetősége pályázatot hirdet egy román-magyar-német gépirői állásra. .

A pályázatok a titkárságnál nyújthatók be, ahol a további feltételek is megtudhatók.

15 leiért **egyszer**

60 leiért **egész hétig**

hirdetjük kiadó lakását!

A hirdetés díja előre fizetendő

Butorozott szoba

azonnal
Lunaparki villamos megállónál. Telefon: 5-19.

Butorozott szoba

balkonnal
Gyárváros, Liget-ut 9. I. em. 2. sz. (Gyárvárosi parkkal szemben).

1 szoba konyha (udvari mellékhelyiségekkel)
Erzsébetváros, Tirol-u. 36. házmesternél.

1 szobás (utcai) mellékhelyiségekkel
Erzsébetváros, Kaszáló-sor 7.

1 szoba konyha (összes mellékhelyiségekkel)
Józsefváros, Ormos-utca 12. (rég szám) ajtó 1.

2 szobás utcai modern (fürdőszobával)
Belváros, Szt. György-tér. Közlelebbit: Temesvári bank

2 szobás (családi házban) **1000 leiért** azonnal
Erzsébetváros, Iris-utca 1. (Villamos megállónál)

2 szoba konyha
Gyárváros, Liget-ut 9.

2 szobás (alkovval)
Józsefváros, Bonnaz-u. 10.

3 szobás utcai (fürdőszobával)
Gyárváros, Fő-utca (Str. Dacilor) 29. I. em.

3 szobás modern utcai (fürdőszobával)
Józsefváros, Müller Guttenbrun-u. 5. házmesternél.

3 szobás modern utcai
azonnal, esetleg nov. 1-re
Belváros, Szt. György-tér. Közlelebbit: Temesvári bank

3 szobás modern
Erzsébetváros, Mühle Vilmos utca 1.

3 szobás modern
Erzsébetvárosi parknál. — Közlelebbit: Hattyu-u. 6. (rég szám) háztulajdonosnál

4 szobás modern

Belváros, Szt. György-tér. Közlelebbit: Temesvári bank

Erzsébetváros, Református-palota. Batthyányi-u. 2.

4 szobás modern

(parkra néző balkonnal) nov. 1-re
Gyárváros, Liget-ut 9.

Irodahelyiség

2 szoba azonnal

Belváros, Törvényszéki palotával szemben. Bővebbet: Dr. Reb, Jenőherceg-u. 13, vagy Rabong és Schneider cégnél.

Hirdesse e rovatban kiadó lakását

Klein Sándor a maga, kislánya Lici, valamint az egész rokonság nevében mélyen szomorodott szívvel tudatja, hogy felesége

Irén

a legjobb feleség és anya hosszú szenvedés után Brassóban elhunyt. Drága halottunkat hazahozzuk és a belvárosi izr. temető halottasházából e hó 18-án, délután 5 óraker helyezzük örök nyugalomra.

Reisz Irma és Alfréd szülei

Klein Margit anyósa

Olga

férj. Klein Imréné

Rezső

Andor

testvérei

Klein Jenő és Irén

Klein Lajos és Böske

Klein Imre

Klein Ferenc és Rózsi

Klein Ernő

Reisz René

sógorai és sógornói, valamint az egész rokonság